

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ

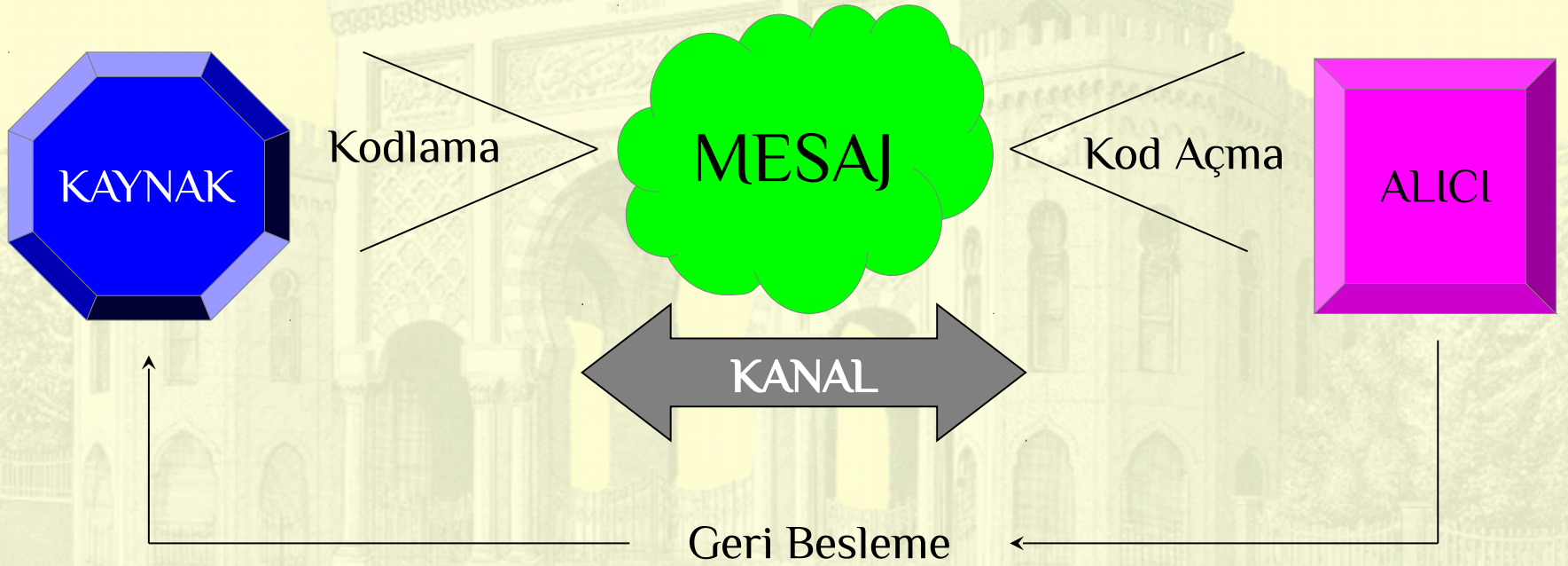

REHBERLİK VE İLETİŞİM 9

Yrd. Doç. Dr. M. İsmail BAĞDATLI

mismailbagdatli@yahoo.com

İletişim Süreci

KANAL

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ

Sözsüz İletişim

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ

Sözsüz İletişimde Alan

Başka insanlarla birlikte bir toplumda
yaşıyoruz.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ

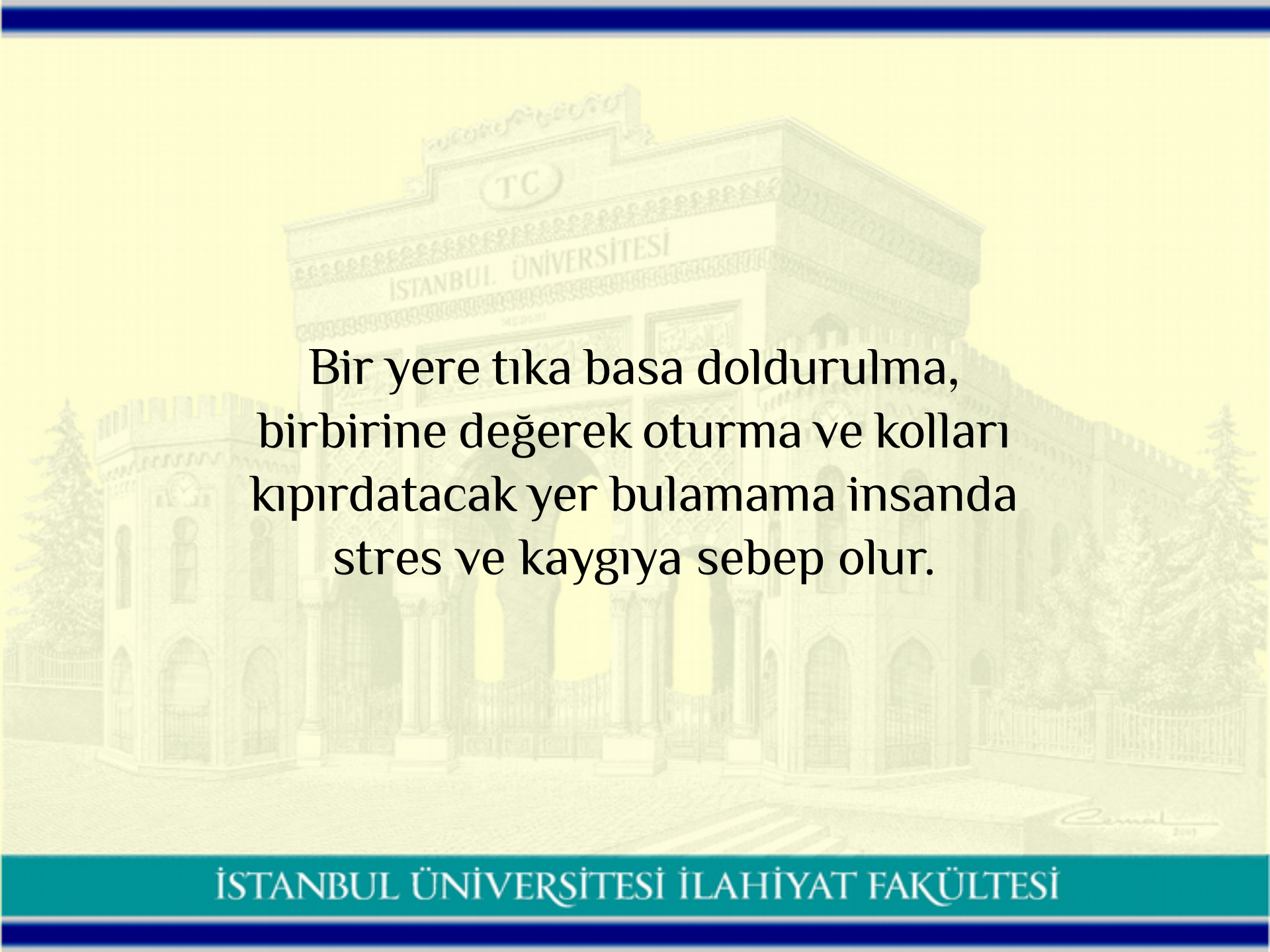
Başka insanlar ve nesnelere araya
koyulacak mesafe oldukça önemlidir.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ

Burada önemli olan insanın ihtiyaç duyduğu mesafe duvarlarını (alan engellerini) körü körüne aşıp bozmamasıdır.

Bir yere tıka basa doldurulma,
birbirine değerek oturma ve kolları
kıpırdatacak yer bulamama insanda
stres ve kaygıya sebep olur.

Dolayısıyla sınıflar çok kalabalık olmamalıdır.

Kalabalık bir sınıfta öğrenci kendini derse veremez. (duyu bombardımanından dolayı).

**İnsanlar birbirleri ile olan ilişkilerini dört
bölgede düzenlerler:**

Çok yakın alan (içli dışlı alan, mahrem alan)
– 0-46 cm.

Kişisel alan – 46-120 cm.

Sosyal alan – 120-350 cm.

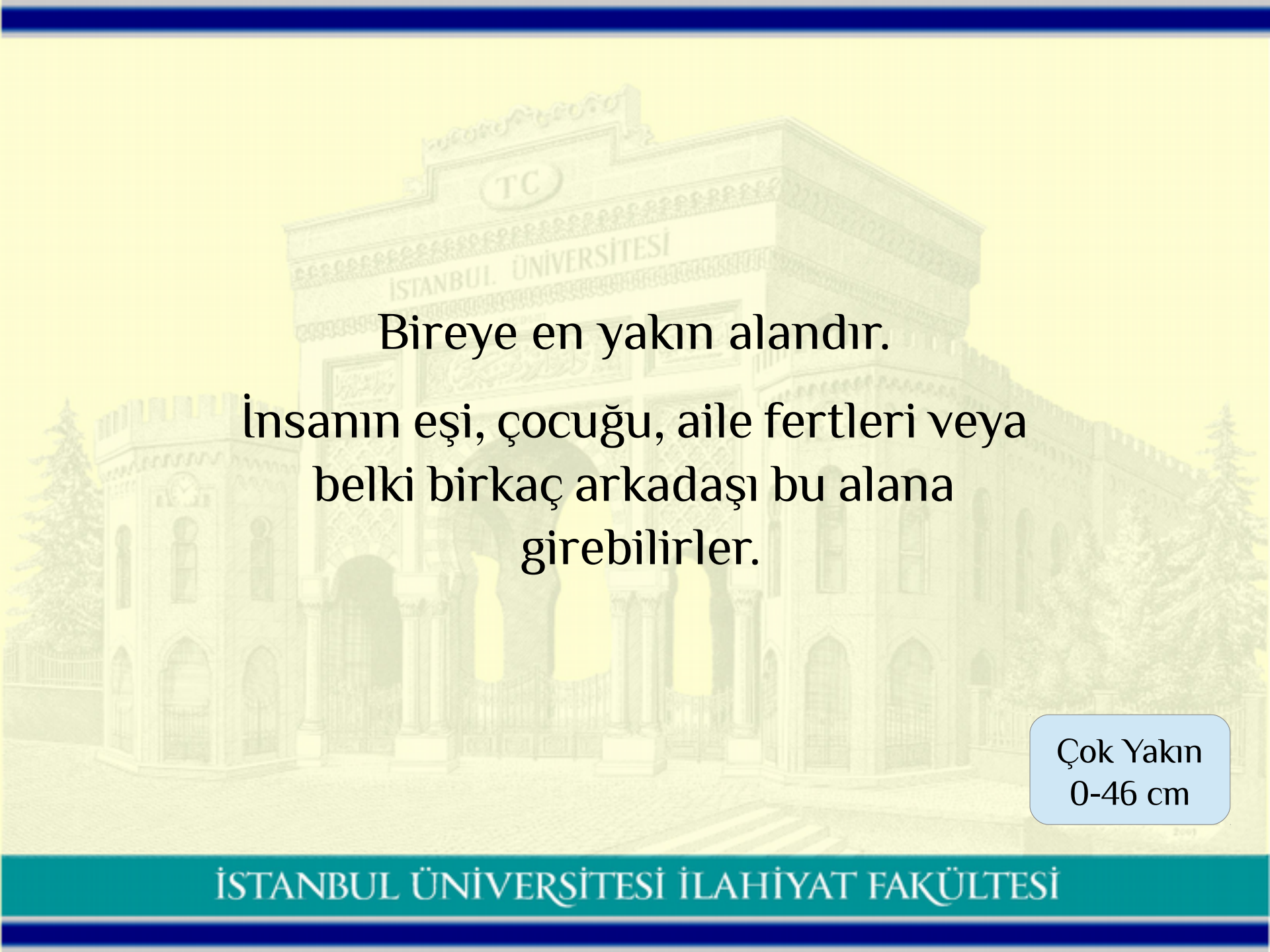
Genel alan – 350 cm'den fazla olan uzaklık.

Çok Yakın Alan: 0-46 cm

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ

Bireye en yakın alandır.
İnsanın eşi, çocuğu, aile fertleri veya
belki birkaç arkadaşı bu alana
girebilirler.

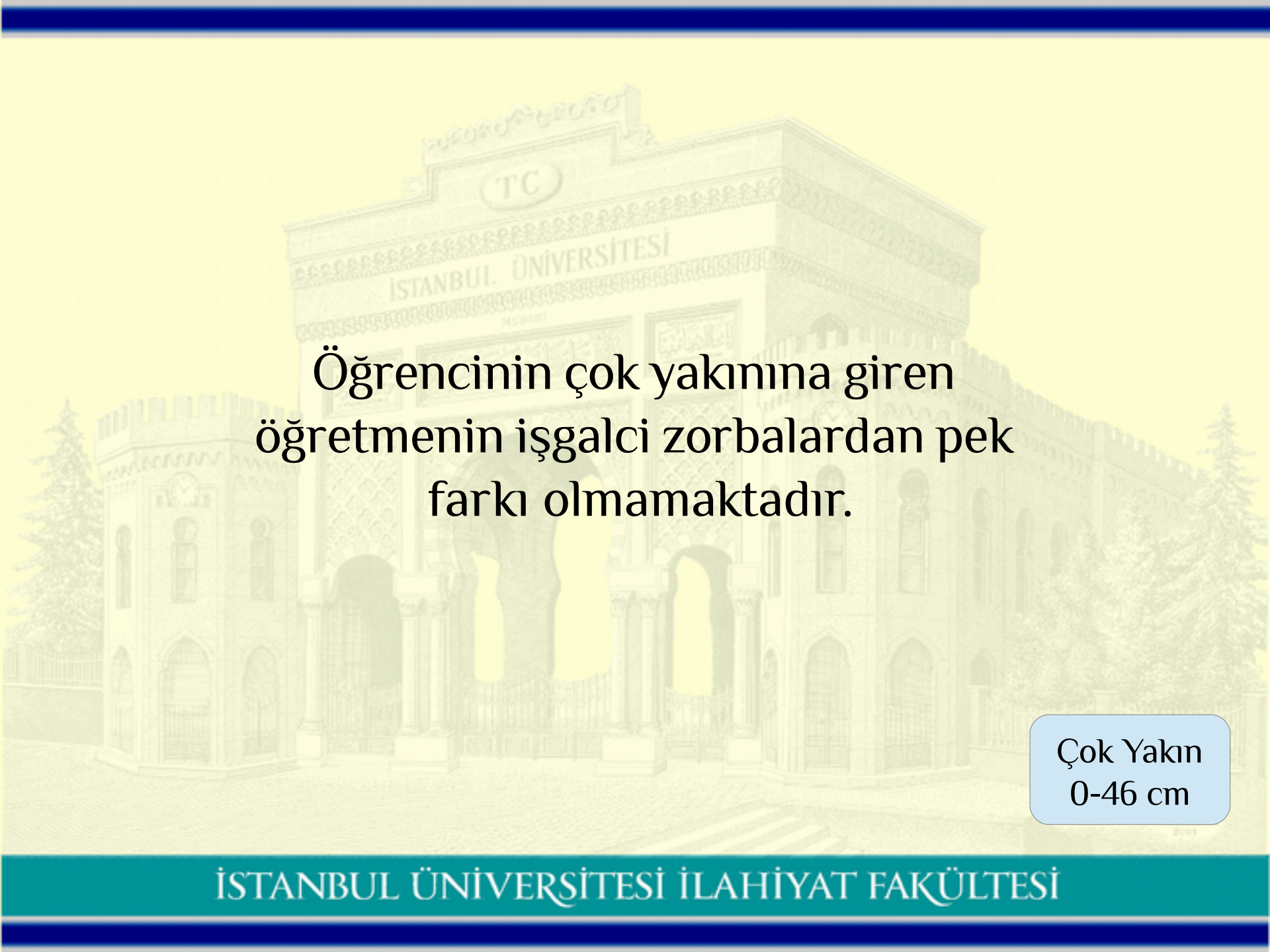
Çok Yakın
0-46 cm

Bu alan içinde özellikle beden teması olduğu zaman aile fertleri ve arkadaşlar fazla kalmamalıdır.

Çok Yakın
0-46 cm

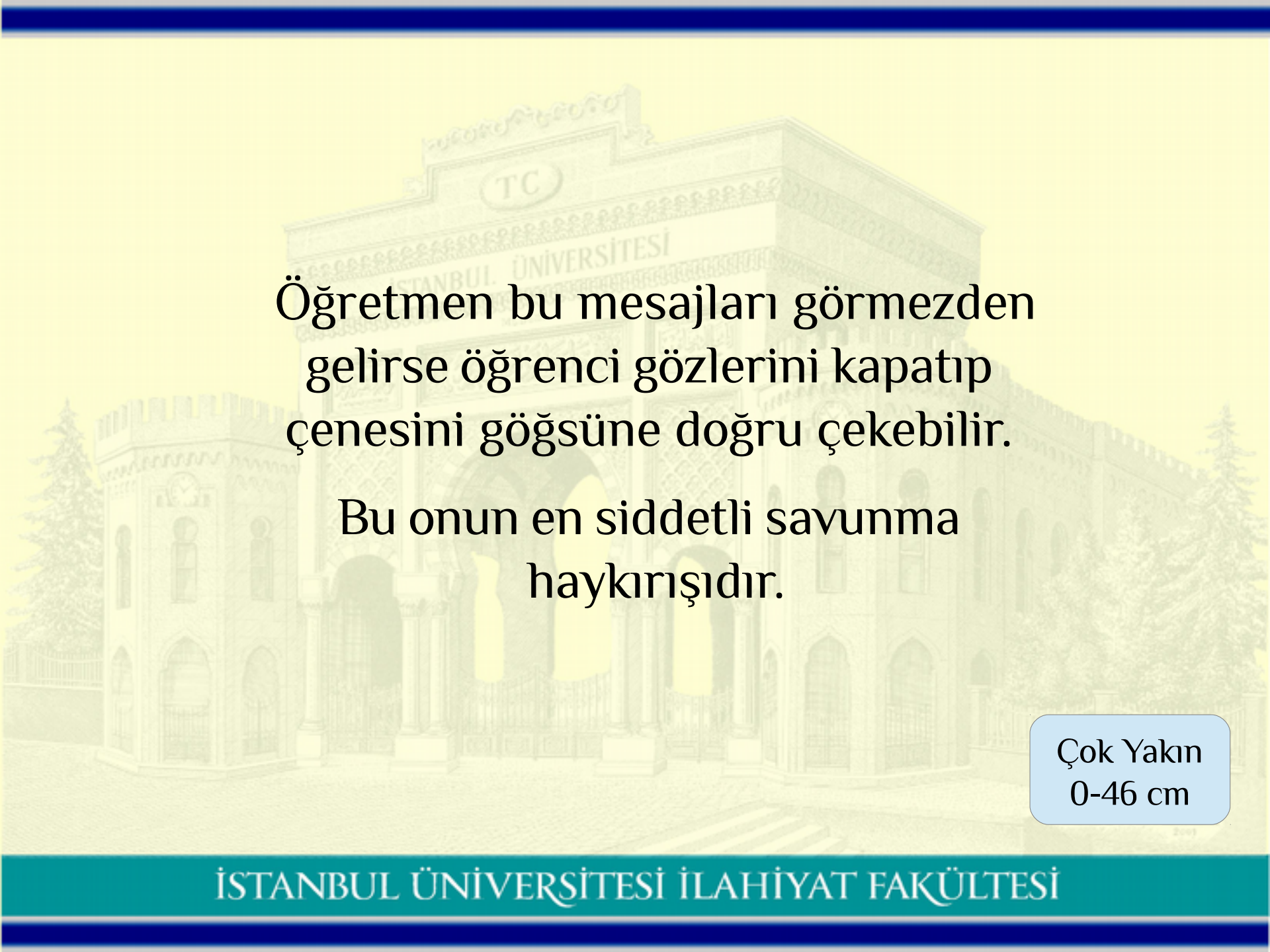
Öğrencinin çok yakınına giren
öğretmenin işgalci zorbalardan pek
farkı olmamaktadır.

Çok Yakın
0-46 cm

Yakın alan ihlallerinin iyi karşılanmadığına dair işaretler; yerinde sallanma, ayakları sallama, elinin bulunduğu yere parmak uçları ile darbeler vurmadır.

Çok Yakın
0-46 cm

Öğretmen bu mesajları görmezden
gelirse öğrenci gözlerini kapatıp
çenesini göğsüne doğru çekebilir.

Bu onun en siddetli savunma
haykırışıdır.

Çok Yakın
0-46 cm

Kişisel Alan: 46-120 cm

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ

Bu uzaklık özel işlerin tartışılmasına
ve dostlara ayrılır.

Kişisel
46-120 cm

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ

Bu alan öğrencinin kişisel sorunlarını tartışmak için rahat olunan bir uzalıktır.

Kişisel
46-120 cm

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ

Bazı öğrenciler kişisel alanın dış sınırında kalınmasını tercih ederler.

Öğretmen biraz yaklaştığında öğrenci geriye doğru hareket ederek mesafeyi korur.

Kişisel
46-120 cm

Öğrenci öğretmeni sevdiğçe ona
güvendiğçe kendisine yaklaşmasına
izin verecektir.

Kişisel
46-120 cm

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ

Sosyal Alan: 120-350 cm

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ

Arkadaşlar, tanıdıklar, çalışma arkadaşları ve geneldeki sosyalleşme etkinlikleri için ayrılan alandır.

Sosyal
120-350 cm

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ

Yakın sosyal alan – 120-220cm
Uzak sosyal alan – 220-350cm
Olarak ikiye ayrılır.

Sosyal
120-350 cm

Yakın sosyal alan,
kişisel olmayan etkinlikleri kapsar.
İlki öğretmen, öğretmen ve öğrenci
velisinin aralarına koydukları alan bu
türdendir.

Sosyal
120-350 cm

Mesela bir idareciye özel bir soru sormak istediğimizde yanına yaklaşıyoruz.

Veya özel bir şey sormak istiyorum dediğinizde o yaklaşır.

Kişisel alana girer.

Yakın sosyal alan özel görüşmeler için uygun değildir.

Sosyal
120-350 cm

Öğrencilerle veya cemaatle yapılacak
birebir görüşmeler davranış, giyim
kuşam gibi alanlardaki uyarılar sosyal
alandan daha rahat olduğu düşünülse dahi
kişisel alanda gerçekleştirilmelidir.

Sosyal
120-350 cm

Uzak sosyal alan,

Burada iletişim kurulabilmesi için bazı uygulamalar gereklidir.

3 - 3,5m uzaklıktan normal bir konuşma ile anlaşmak mümkün olmayabilir.

Dolayısıyla kişiler görsel işaretlere başvururlar.

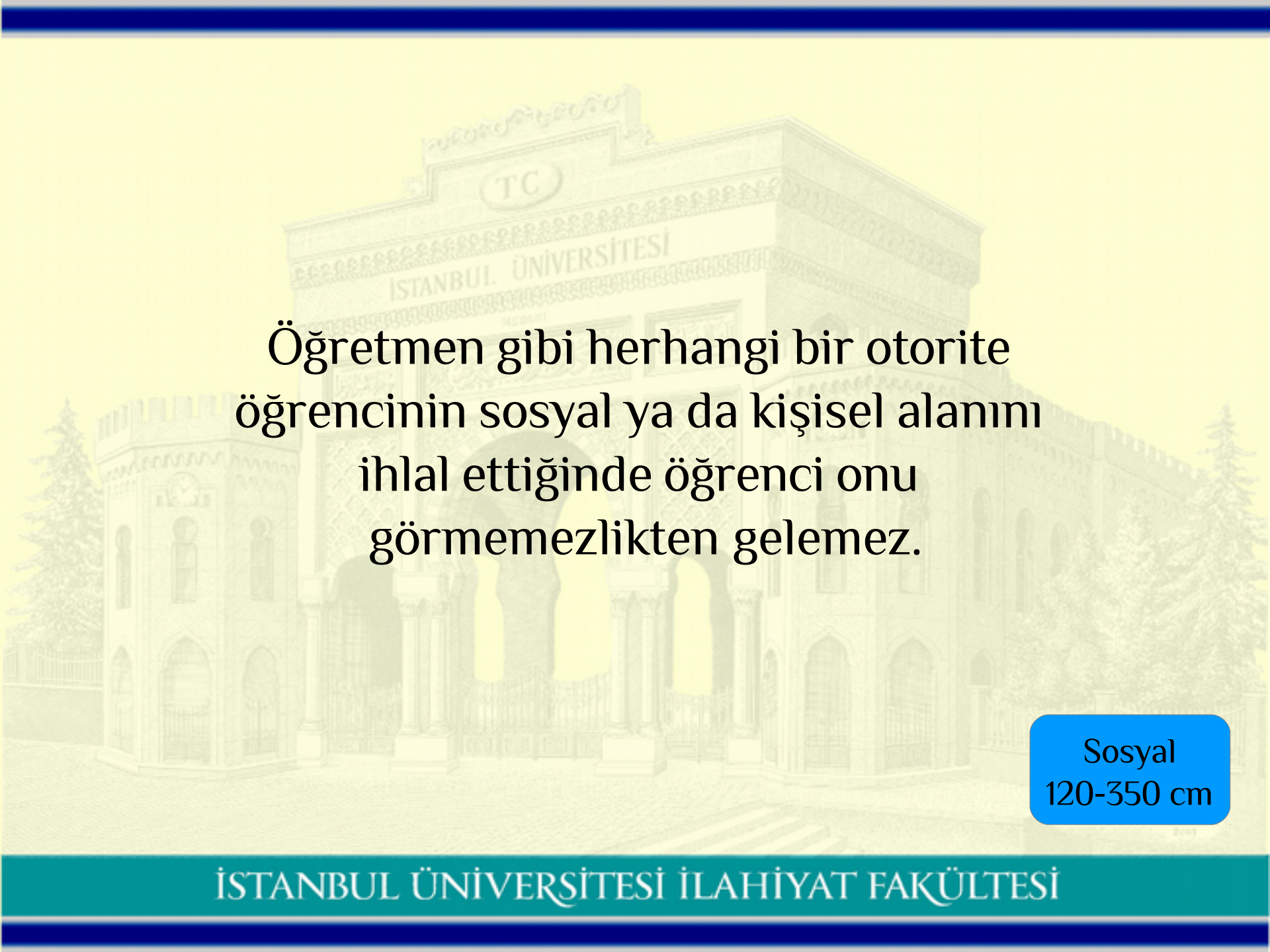
Sosyal
120-350 cm

Mesajı tümüyle alabilmek için gözleri
ve ağız hareketlerini izler.

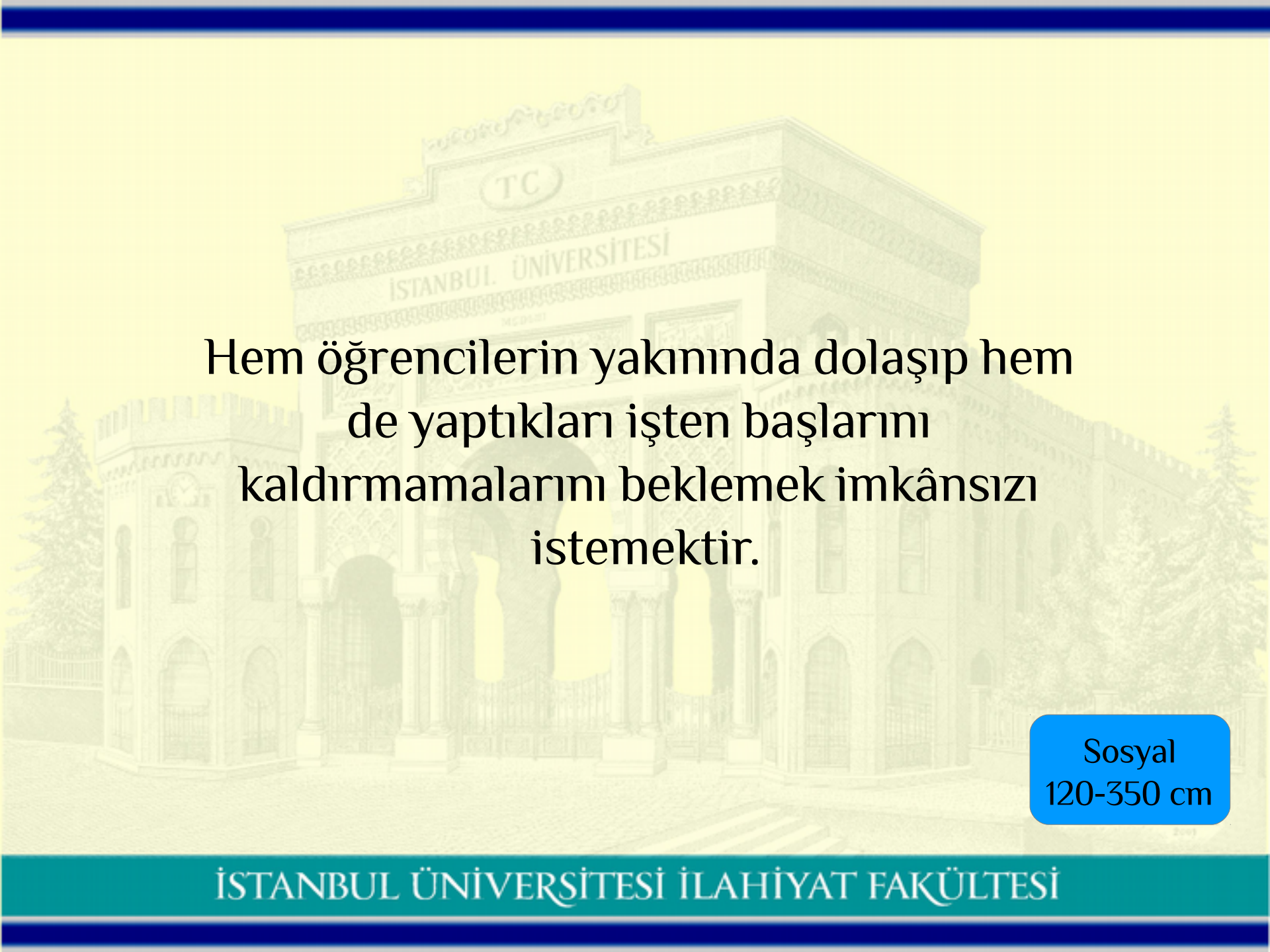
Uzak sosyal alanda iletişimi
sürdürmek göz temasını gerekli kılar.

Sosyal
120-350 cm

Öğretmen gibi herhangi bir otorite öğrencinin sosyal ya da kişisel alanını ihlal ettiğinde öğrenci onu görmemezlikten gelemez.

Sosyal
120-350 cm

Hem öğrencilerin yakınında dolaşıp hem de yaptıkları işten başlarını kaldırmamalarını beklemek imkânsızı istemektir.

Sosyal
120-350 cm

Öğrenci başının kaldırmasa da 220cm mesafeyi aşıncaya kadar dikkati öğretmen üzerinde olacaktır.

Sosyal
120-350 cm

Özellikle arkadan yaklaşma başlı başına bir sorundur.

Öğrencinin bütün duygusal girdileri öğretmenin nerede olduğu ile meşgul olacaktır.

Sosyal
120-350 cm

Genel Alan: 350cm...

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ

Yakın genel alan; 3,5m-7,5m

Uzak genel alan; 7,5m ve sonrası...

Genel
350cm...

Yakın genel alanda konuşma daha formal olur.

Bu alanda birey konuşmaktan öte konferans verir.

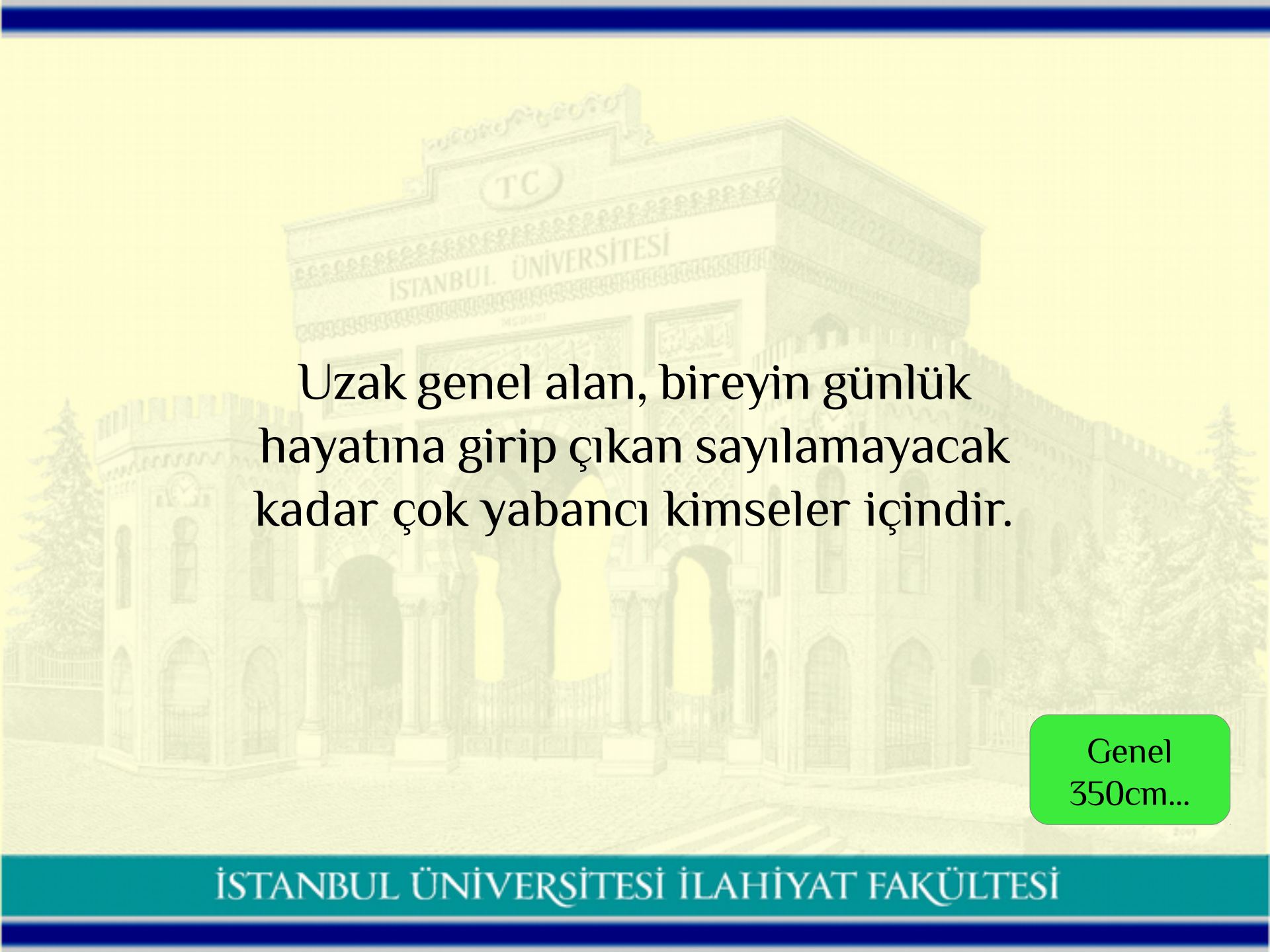
Genel
350cm...

Çoğu üniversite öğretim üyesi ve lise öğretmeni öğrencileri ile bu mesafeyi korurlar.

Bu sebeple kimi öğrenciler öğretmeni uzak ve soğuk bulurlar.

Genel
350cm...

Uzak genel alan, bireyin günlük hayatına girip çıkan sayılamayacak kadar çok yabancı kimseler içindir.

Genel
350cm...

Kritik Alan:

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ

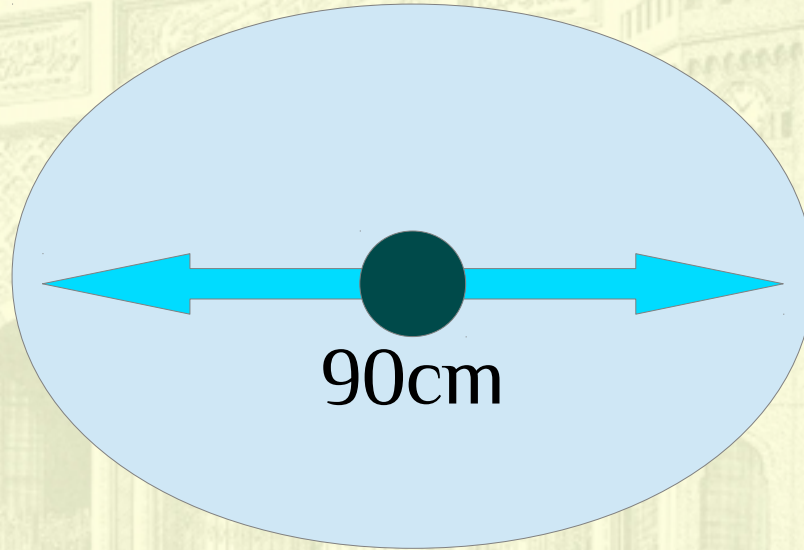
İnsana yaklaşanlar sadece aile,
arkadaş, iş çevresi vs olmayabilir.

Birey zaman zaman tehdit edici alan
ihlalleri ile karşılaşabilir.

Kritik

Daire veya elips şeklinde yaklaşık
90 cm çapında bir alandır.

Kritik

Bu bölgeye ihlal edici girdiğinde
bireyin tepkisi bu zorbaya kendini
savunmak için saldırmak olacaktır.

Kritik

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ

Yandan yaklaşanlara birey daha hoşgörölü olduđundan elips řeklinde olduđu dűřünöllebilir.

Kritik

Öğrenci öğretmenini düşman gibi görürse ona göre kritik alanına girmesine hoşgörü göstermeyecektir.

Kritik

Öğretmenlerin fiziki bir zarar vermek niyetiyle hiçbir öğrencinin kritik alanına girmemeleri, girecek olurlarsa yaşı ne olursa olsun, öğrencinin de karşı harekette bulunabileceğini akıldan çıkarmamaları gerekmektedir.

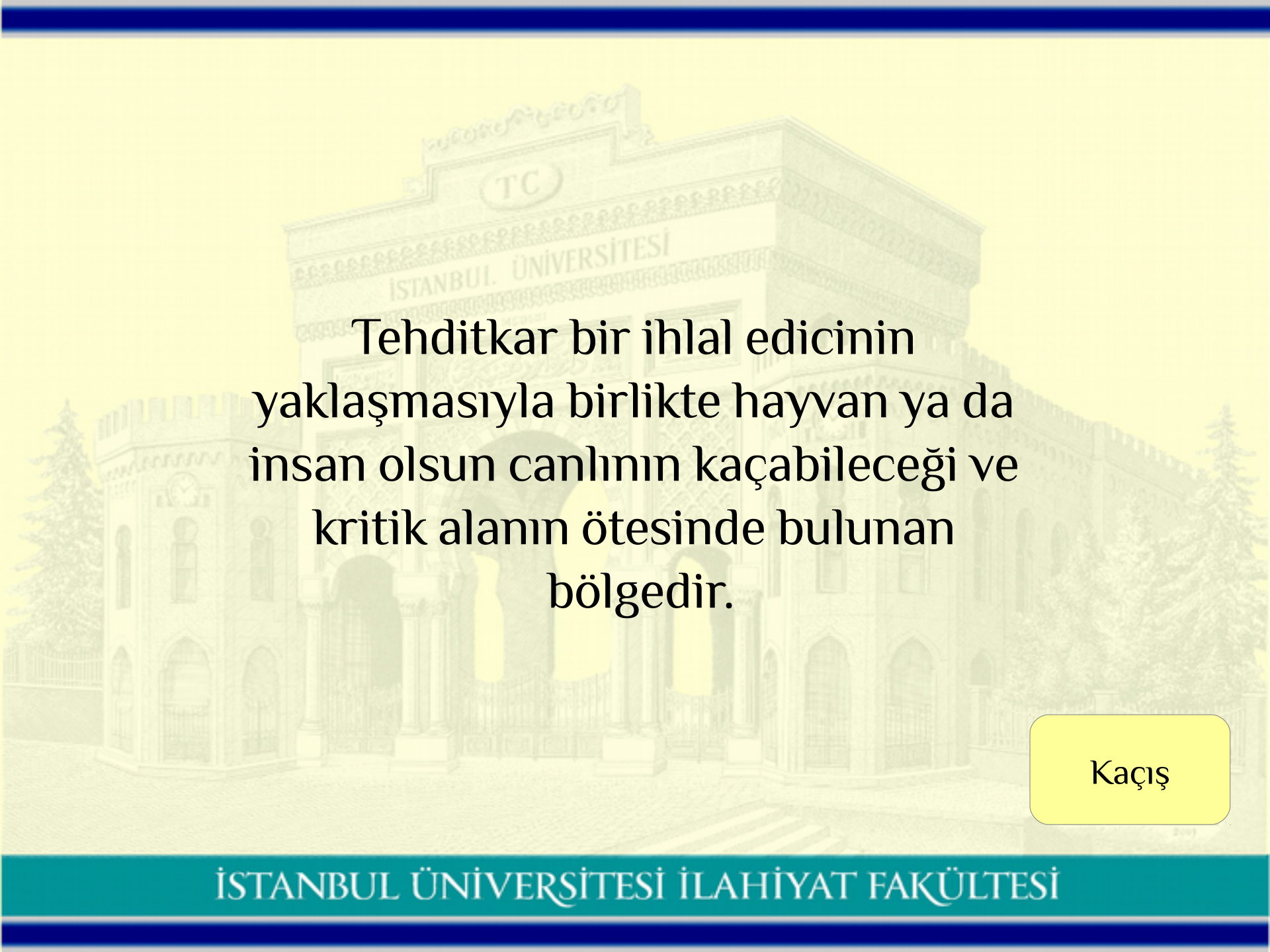
Kritik

Kaçış Alanı:

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ

Tehditkar bir ihlal edicinin
yaklaşmasıyla birlikte hayvan ya da
insan olsun canlının kaçabileceği ve
kritik alanın ötesinde bulunan
bölgedir.

Kaçış

Kaçış
Alanı

Kritik alan

90cm

Kaçış
Alanı

Kaçış
Alanı

Kaçış
Alanı

Kaçış

Öğretmen tehdit edici bir tavırla yaklaşırken öğrencinin yerinde durmasını beklemek mantıksızdır.

Ceza göreceğini bilerek öğrenciyi öğretmenin yanına çağırılması da doğru değildir.

Kaçış

Öğrenci buna boyun eğebilir fakat psikolojik olarak olumsuz etkilenir.

Kaçış

Bir araştırmada, dayak yiyen öğrencilerden çok azı öğretmenleri haklı bulup pişmanlık duymaktadır.

Öğrencilerin tamamına yakını korku, üzüntü, acı, öfke, kırgınlık, mahcubiyet, nefret, kin, kaçma arzusu, bunalım, isyan, öğretmeni dövme, hatta öldürme arzusu içindedirler.

Kaçış

Çalışma Alanı:

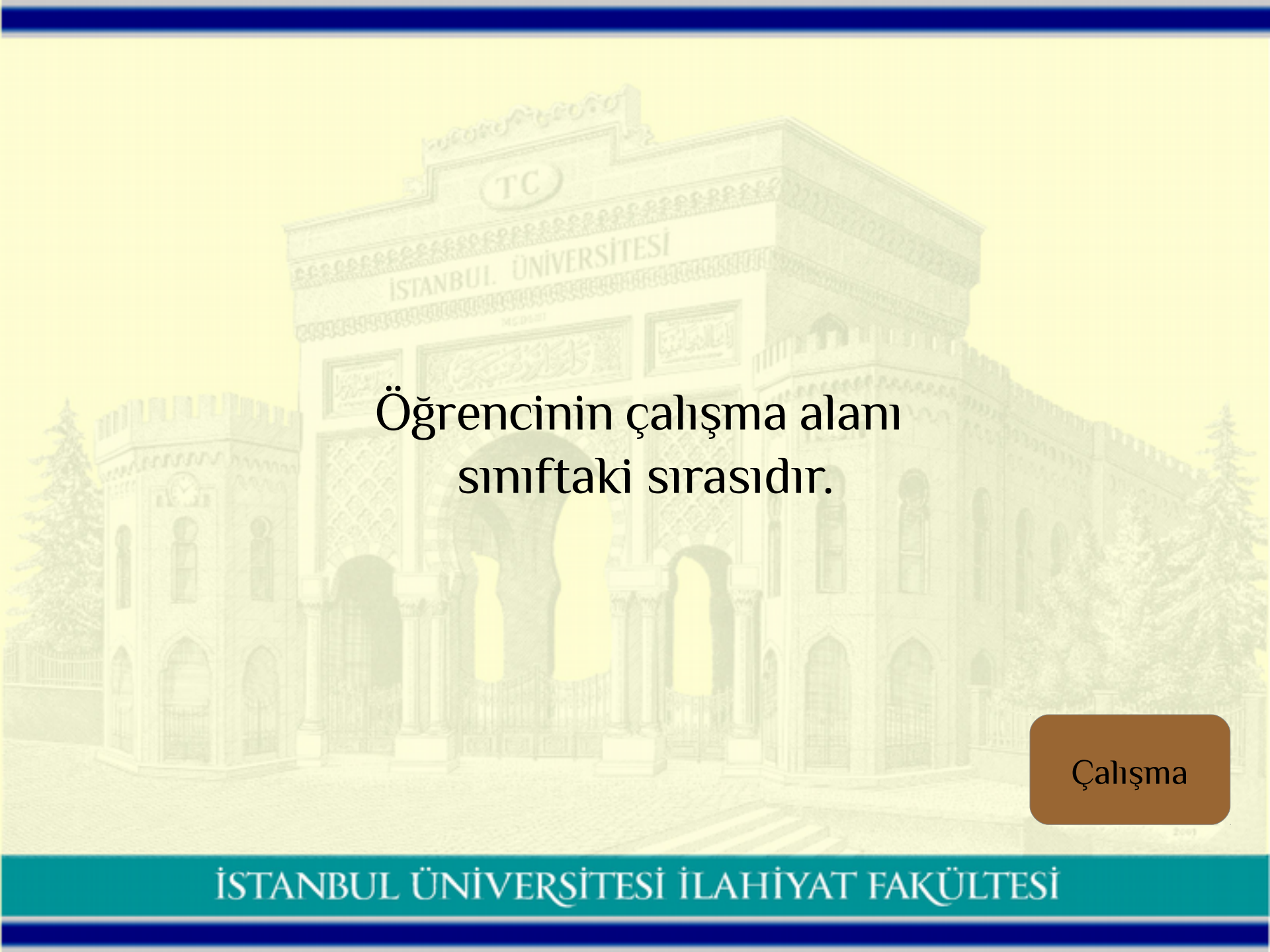
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ

Çalışma alanı ile kişisel alan birbirlerine
o kadar çok karışır ki ayrılamaz.

Öğrenci kişisel alanının beraberinde
taşıırken çalışma alanı durağandır.

Çalışma

Öğrencinin çalışma alanı
sınıftaki sırasındır.

Çalışma

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ

TEŞEKKÜR EDERİM...

mismailbagdatli@yahoo.com

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ